

عروس حاج غلام حسین

www.ketab.ir

روایت زندگی حاجیه خانم راضیه صادقی،

مادر شهیدان اسحاق و مجید اسحاقی

نویسنده: سکینه صفرزاده

عروس حاج غلام حسین

انتشارات: حمامه یاران

نویسنده: سکینه صفرزاده ■ ویراستار: مریم کتابی

طرح جلد: زهرا پناهی ■ صفحه آرا: سیدمهدي حسيني

نوبت چاپ: یکم. بهار ۱۴۰۳ ■ شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ: زيتون ■ قيمت: ۱۴۵,۰۰۰ تومان

مديريت هنري و آماده سازی: مؤسسه فرهنگي حمامه ۱۷

سرشناسه: صادقی، راضیه. ۱۳۲۲. - آعنوان و تاریخ انتشار: عروس حاج غلام حسین: روایت زندگی حاجیه خانم راضیه صادقی، مادر شهیدان اسحاق و مجید اشتر. - نویسنده: سکینه صفرزاده؛ ویراستار مریم کتابی. - مشخصات نشر: قم: حمامه یاران، ۱۴۰۲. - انتشار: ۱۴۰۲. - ص: مصور ارزنگی ۱۴/۵x۲۱/۵: ۱۰۰۰ نسخه. - اشایك: ۹۷۸-۶۲۲-۸۱۱۹-۱۲۰۰-۰. - وضعیت پهرست: نویسی: فیبا آعنوان دیدگر روایت زندگی حاجیه خانم راضیه صادقی، مادر شهیدان اسحاق و مجید اسحاقی. - موضوع: صادقی، راضیه. ۱۳۲۲. - خاطرات اموضوع: جنگ ایران و عراق. ۱۳۶۷-۱۳۵۹. - خاطرات انسانی Personal narratives امدادن شهیدان ایران -- ایران -- قم -- خاطرات انسانی Martyn's mothers ایران -- Qom -- Dianies اشناسه افزوخت: صفرزاده، سکینه. ۱۳۵۹. - شهریور - آرده بندی کنگره: DSR۱۴۲۸ آرده بندی دیویونی: ۹۵۵/۰۸۴۳۰۹۲. - ائمه‌ره کتابشناسی ملی: ۹۵۲۴۵۳۶. - اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

نشانی: قم، خیابان معلم، مجتمع ناشران،

طبقه همکف، بلاک ۲

۰۲۵۲۷۷۴۸۰۵۱

■

۰۹۱۰۱۵۵۹۰۱۰

www.hamaschyaran.ir

اشتغال حماله‌ها

فهرست

۷	مقدمه
۱۱	فصل اول
۲۳	فصل دوم
۳۴	فصل سوم
۴۷	فصل چهارم
۵۳	فصل پنجم
۶۳	فصل ششم
۸۷	فصل هفتم
۹۷	فصل هشتم
۱۱۳	فصل نهم
۱۲۵	فصل دهم
۱۳۹	فصل یازدهم
۱۵۱	فصل دوازدهم
۱۷۵	فصل سیزدهم
۱۸۷	فصل چهاردهم
۲۰۳	فصل پانزدهم
۲۱۵	فصل شانزدهم
۲۲۳	تصاویر

مقدمه

وَلَا تَقُولُوا مِنْ يُقْتَلُونَ إِنَّ اللَّهَ أَمْوَاتٌ بَلْ أَحْيَاهُ وَلَكِنْ لَا تَشْعُرُونَ.^۱
وبه آنان که در راه خداکشته شده مُرده نگویید، بلکه زنده‌ی ابدی
هستند؛ ولیکن همه‌ی شما این حقیقت را محو‌هید یافت.

قبل از دیدار با مهریان ترین مادرش بیدی که دیده بودم، شاید درباره
تفسیر آیه‌ای که در قرآن برای مقام شهدان زد پروردگار عالم آورده شده است
عمیق نمی‌اندیشیدم، که شهدا طبق فرموده‌ی خداوند، زنده‌اند و به اذن
الهی احوالات ما را می‌بینند. دغدغه‌ام درباره‌ی زندگی این بزرگواران، همیشگی
بود و آرزوی دیرینه‌ام، قلم زدن برای این زندگان جاوید تاریخ؛ تا اینکه توفیقی
بزرگ حاصل شد که از زندگی و عاقبت نیک این مردان مرد و مادران صبورشان
قلم بزنم.

.۱. بقره، آیه ۱۵۴

از دوستی شنیدم بی بی سیده شریفه علیها السلام دختر حضرت امام حسن مجتبی علیه السلام خیلی حاجت می دهد. گفت: «اگه حاجت مهمی داری، یه ختم چهل روزه‌ی سوره‌ی یاسین بگیر و ثوابش رو به بی بی شریفه هدیه کن.» با یقین کامل و با توكل بر خدا و اهل بیت علیهم السلام این ختم را شروع کردم. حاجتم این بود که تا ختم تمام نشده، دخترکریم اهل بیت علیهم السلام واسطه شوند تا خداوند شهیدی را که خودش می خواهد، جلوی راهم قرار دهد و توفیق نوشتن زندگی اش را عنایت کند. بیستمین روز ختم رسیده بود که به یک مولودی دعوت شدم. خانم مداعی را که کنارم بود، می شناختم؛ خواهر شهید بود. گفت: «می خواام کنای درباره یکی از شهداش شهر قم بنویسم. دو ساله ساکن قم و آشنایی زیادی با این شهداش ندارم، شما کسی روسراخ دارید که راهنماییم کنه؟» بی مقدمه شماره حلم علیها السلام اسحاقی را داد و گفت: «ایشون خادم الشهدا هستن. تو خونواده‌شون یازده تا هشتاد و سه، این شد که خیلی زود دعا یم مستجاب شد و توسط خانم اسحاقی، دخترعموی علیها السلام بستان، با مادر شهیدان اسحاقی و مجید اسحاقی آشنا شدم.

روز هفتم آبان ماه ۱۴۰۱ سالروز میلاد حضرت شاه عبدالعظیم حسنی علیه السلام بود که در حرم مطهر بی دو عام حضرت معصومه علیها السلام با مادر شهید قرار گذاشتیم. در اولین دیدار دل توی دم نبود. قرارمان کنار ایوان آینه بود. چقدر مادرانه در آغوشم گرفت! گرمای وجودش چه آرامشی به من داد؛ انگار سال‌ها بود می شناختمش! سیر نگاهش کردم. نماز ظهر و عصر را که به جماعت خواندیم، کنارش راه افتادم تا به مزار شهید اسحاق در قبرستان شیخان برویم.

دستم را روی سنگ مزار شمید گذاشتم و آهسته گفتم: «سلام شمید اسحاق. خودت توی این راه سخت کمکم کن.» برای دیدار بعدی با مادر لحظه شماری می‌کردم. آن قدر گرم پذیرایم می‌شد و آن قدر صمیمانه و مادرانه «دخترم» خطابم می‌کرد که دم آرام می‌گرفت. بارها به خودم نهیب می‌زدم که آیا توفیق قلم زدن درباره‌ی این بزرگ‌دلان، نصیب من خواهد شد؟!

اصحابه‌ها دو هفته بیشتر طول نکشید و کارها چنان سریع پیش رفت که خودم هم تعجب کردم؛ باشتای دریک دور تند! این کتاب، حاصل سی ساعت مصائب و نشستن پای درددل‌های حاجیه‌خانم راضیه صادق است. این کار آن قلمروی مقدس بود که به یاد ندارم حتی یک صفحه از آن را بدون وضو نوشته باشم. پس از مصاحبه، نگارش متن کتاب، کمتر از سه ماه زمان برد و بازیبینی و اصلاح متن هم بهم سه طول کشید. در مدت هم‌نشینی با مادر دو شمید که یک جانباز هم تقدیم ننموده بودند، بارها با شنیدن خاطرات تلخ و شیرینش گریستم و خنده دیدم و بارها دل به خود گفتم که آیا من و ما هم می‌توانستیم بعد از گذشت روزهای پر رنج و مشقت بار و تحمل دوری پاره‌های تن، این سخن حاجیه‌خانم را که مدام تکرار می‌کرد: «هر چه دیدم زیبای بود». از ته دل بگوییم؟!

حاجیه‌خانم راضیه صادق، عروس صبور مرحوم حاج غلام حسین اسحاق، اهل روستای بیدهند شهر قم است؛ روستای کوچک، اما معنوی با مردمانی غیور که پنجاه و سه شمیدش، زمانی در محیط پاک و معنوی آن، روزگار گذرانده‌اند. از این تعداد شمید، یازده تن از نسل پاک حاج غلام حسین اسحاق

هستند که تلاش کردم هر چند مختصر، نامی از آن‌ها در این مکتوب آورده شود.
 آرزو دارم این کتاب که هر نقصش پای من، و هر پاکی وزلای اش، عنایت شمیدان
 است، مورد قبول حضرت ارباب، سیدالشہدا آقا ابو عبدالله الحسین علیه السلام قرار
 بگیرد؛ ان شاء الله.

در پایان برخود لازم می‌دانم از همکاری صمیمانه‌ی خانواده‌ی محترم
 شمیدان اسحاقی، هم‌زمان شمید، خانم زینب اسحاقی و همچنین از زحمات
 بی‌دریغ همسر عزیز و صبورم، آقای محمد کریمزاده که یاور همیشگی ام بوده
 قدردانی کنم راهنمایی‌ها و حمایت‌های آقای حاج حسین کاجی و آقای مهدی
 قربانی نیز در این اثر بسیار شایسته‌ی سپاس و تقدیر است.

۱۴۰۱

صفرزاده